

9. ה' אוהב אותי

מתבוננים ובונים
שכבה צעירה

הרציונאל

רבי עקיבא אומר באבות ג', י"ד: "חָבִיב אָדָם שֶׁנִּבְרָא בְצַלְמֵי". בשיעור הזה נברר מהו אותו צלם אלוקים שהאדם ניחן בו, איך הוא בא לידי ביטוי, ומה עלינו לעשות אם קשה לנו לראות את צלם האלוקים באדם שמולנו.

התורה מצווה אותנו (דברים כ"ח, ט'): 'וְהִלַּכְתָּ בְּדַרְכֵי'. שואלים חז"ל: מהי כוונת 'בדרכיו'? ועונה המדרש: 'בדרכי שמים' (= דרכי ה'). "מה דרכי שמים רחום ורחמן... כך אתם תהיו רחמנים זה על זה. מה דרכי שמים חנון, נותן מתנות חינם... כך אתם תנו מתנות זה לזה... מה דרכי שמים ארך אפים, מאריך רוחו (סבלנים ואינם כועסים)... כך תהיו אתם מאריכים פנים זה לזה לטובה... מה דרכי שמים רב חסד, מטה כלפי חסד, כך אתם תהיו נושאים פנים כלפי טובה..." (אליהו רבה פרשה כ"ד).

כלומר, כדי להוציא לפועל את צלם האלוקים שבנו, עלינו ללכת בדרכיו של הקב"ה. הליכה בדרכיו תהיה על ידי לימוד מהתכונות שלו.

בשיעור הזה התלמידים יחוו חוויה חיובית בנוגע לתכונות הטובות הטמונות בהם, המדמות אותם מעט לקב"ה. חוויה זו תחזק אצלם את האמונה ותעזור להם לקבל מבט של אמונה על החיים ועל המאורעות הסובבים אותם.

מטרות

- התלמידים יחזקו את אמונתם בה' שברא את כולנו בצלמו.
- התלמידים ייווכחו בתכונות הטובות שיש בהם ובתכונות הטובות שאותן הם שואפים לרכוש.
- התלמידים ישפרו את האווירה בינם לבין עצמם על ידי מציאת צלם אלוקים בזולתם.
- התלמידים יפנימו כי כל אדם נברא בצלם, גם אם לפעמים קשה לראות זאת.

ההכנות הנדרשות

- יש להביא לכיתה מחשב עם רמקולים או אמצעי אחר להשמעת השיר "חביב אדם" (קישור לשיר מופיע בשיעור).
- יש לצלם את רשימת התכונות (נספח 1) כמספר התלמידים.
- יש להביא דפים ריקים כמספר התלמידים, לצורך הכנת מעטפה. הוראות להכנת מעטפה – נספח 2. אם רוצים לחסוך זמן והתעסקות אפשר להביא לכיתה מעטפות מוכנות כמספר התלמידים.

אמונה, שכבה צעירה
מתבוונים ובונים, ה' אוהב אותי
מפתח הלב מתוך אמונה, המנהל לחינוך דתי

- (אפשרות) יש לבקש מכל תלמיד להביא תמונה שלו, או לחלופין לצלם כל תלמיד בנפרד, לפתח את התמונות ולחלק בשיעור לכל תלמיד את תמונתו כדי שידביק על המעטפה שלו.

מבנה השיעור

- פתיחה: חביב אדם שנברא בצלם (מליאה)
- שלב א': ללכת בדרכיו (מליאה)
- שלב ב': אני דומה לה' (עבודה יחידנית)
- סיכום: שיר (מליאה)

מהלך השיעור

פתיחה: חביב אדם שנברא בצלם (מליאה)

- נקריא לתלמידים את דבריו של רבי עקיבא, מתוך המשנה במסכת אבות ג', י"ד:
"הוא הָיָה אוֹמֵר: חָבִיב אָדָם שֶׁנִּבְרָא בְּצַלְם. חָבֵהּ תִּתְּרָה נוֹדְעֵת לוֹ שֶׁנִּבְרָא בְּצַלְם, שֶׁנֶּאֱמַר (בראשית ט', ו'): "כִּי בְּצַלְם אֱלֹקִים עָשָׂה אֶת הָאָדָם".
- נכתוב על הלוח את האמרה "חָבִיב אָדָם שֶׁנִּבְרָא בְּצַלְם" בצורה כזו:
חָבִיב אָדָם
שֶׁנִּבְרָא בְּצַלְם
- נשאל את התלמידים: מישהו מבין את האמרה התלויה על הלוח?
- נשמע את תשובות התלמידים.
- נכתוב את המילה "כיוון" במקום הריק בשורה השנייה, לפני המילה "שנברא", כך שיוצא שהאמרה היא:
חָבִיב אָדָם
כִּיוֹן שֶׁנִּבְרָא בְּצַלְם
- נדון עם התלמידים:
 - מה פירוש המילה "חביב"? מה המשמעות של "לחבב" מישהו? (חביב פירושו אוהב. אנחנו מחבבים מישהו = אנחנו אוהבים אותו)
 - מה זה "בצלם"? האם הכוונה היא לפסל? (חס וחלילה, "בצלם" זה מלשון "צילום". אנחנו סוג של "צילום" של ה' ולכן הוא אוהב אותנו!)
 - במה אנחנו דומים לה', בגוף? (לא, הכוונה היא לא דמיון גשמי אלא רוחני – דמיון בתכונות. "ללכת בדרכיו" של ה' ולדבוק במידותיו ובתכונותיו)
- נשאל את התלמידים: האם עכשיו האמרה ברורה יותר? מישהו יכול להסביר את האמרה במילים שלו, לפי מה שלמדנו עכשיו?
- נשמע את תשובות התלמידים ולאחר מכן נכתוב על הלוח את האמרה במילים שלנו: ה' אוהב אותנו כיוון שברא אותנו "בצלמו" – יש בנו חלק מה'.

שלב א': ללכת בדרכיו (מליאה)

שנה א' – אמונה
אמונה בשילוב שיתוף והשתתפות ומעורבות חברתית

אמונה, שכבה צעירה
מתבוננים ובונים, ה' אוהב אותי
מפתח הלב מתוך אמונה, המנהל לחינוך דתי

- נאמר לתלמידים: ראינו כי יש בנו תכונות דומות לתכונות של הקב"ה. כעת ניתן דוגמאות לכך.
- ניקח מספר דוגמאות מתוך התכונות המופיעות ב"דף התכונות" (נספח 1). נראה על כל תכונה איך יש אותה בקב"ה – ולכן גם אנו צריכים להיות כאלה.
(למתקדמים: אפשר להקריא לתלמידים את המדרש שמופיע ברציונאל מתוך אליהו רבה פרשה כ"ד):
- התורה מצווה אותנו (דברים כ"ח, ט'): 'וְהִלַּכְתָּ בְּדַרְכֵי'. שואלים חז"ל: מהי כוונת 'בדרכיו'? ועונה המדרש: 'בדרכי שמים' (=דרכי ה'). "מה דרכי שמים רחום ורחמן... כך אתם תהיו רחמנים זה על זה. מה דרכי שמים חנון, נותן מתנות חנים... כך אתם תנו מתנות זה לזה... מה דרכי שמים ארך אפים, מאריך רוחו (סבלנים ואינם כועסים)... כך תהיו אתם מאריכים פנים זה לזה לטובה... מה דרכי שמים רב חסד, מטה כלפי חסד, כך אתם תהיו נושאים פנים כלפי טובה..."
- נחשוב עם התלמידים על דוגמאות ל"תכונות" של ה' (נשתדל כמה שיותר לשתף את התלמידים ולגרות אותם לחשוב בעצמם על דוגמאות):
 - מתחשב – סיפור לוט בסדום. ה' הודיע ללוט על הפיכת העיר ואף חיכה שייצא ממנה, ורק אז הפך אותה.
 - עוזר – הליכתם של בני ישראל 40 שנה במדבר – ה' הלך לפניהם בעמוד ענן ובעמוד אש, פילס להם את הדרך, הסיר מכשולים, הגן עליהם.
 - דואג לזולת – גם סיפורם של ישראל במדבר – ה' עשה נס ששמלתם לא בלתה ורגלם לא בצקה למרות החום וההליכה.
 - נדיב - גם סיפורם של ישראל במדבר – ה' הוריד להם מן, הגיז להם שליו, גלגל עמם באר.
 - סולח – סיפור חטא העגל – ה' סלח לעם ישראל אף על פי שרצה להשמידם.
 - משקיע בחברים – אמנם בני האדם אינם "חברים" של ה' אבל אנו עושים "האנשה" לצורך הדוגמה: לאחר ברית המילה של אברהם, ה' ערך אצלו "ביקור חולים".
 - ועוד דוגמאות רבות...

שלב ב': אני דומה לה' (עבודה יחידנית)

- נחלק לכל תלמיד:
 - דף "תכונות" (נספח 1).
 - דף ריק להכנת מעטפה (על פי ההוראות בנספח 2) או מעטפה מוכנה.
- (אם חילקנו דף ריק להכנת המעטפה) נכין את המעטפות לפי ההוראות בנספח 2. מומלץ לעבוד צעד אחר צעד עם כל התלמידים יחד.
- נבקש מכל תלמיד לצייר על הצד האחורי של המעטפה צורת לב. בתוך הלב על כל תלמיד לכתוב את שמו, או (אם נערכים לכך מראש) להדביק את תמונתו.
- נסביר את הוראות העבודה – שלב ראשון:

שנה א' – אמונה
אמונה בשילוב שיתוף והשתתפות ומעורבות חברתית

אמונה, שכבה צעירה
מתבוננים ובוניים, ה' אוהב אותי
מפתח הלב מתוך אמונה, המנהל לחינוך דתי

- כל תלמיד חושב על תכונה אחת מתוך "דף התכונות". התכונה שהוא בוחר צריכה להיות התכונה שהכי מאפיינת אותו מתוך כל הרשימה. אפשר גם לחשוב על תכונה שאיננה מופיעה בדף.
- התלמיד משלים את שתי השורות הריקות בתכונה – מי הכותב (הוא עצמו), ודוגמה הממחישה למה הוא חושב שדווקא התכונה הזו מאפיינת אותו.
- התלמיד גוזר את התכונה ומכניס אותה למעטפה.
- נסביר את הוראות העבודה – שלב שני:
 - התלמיד מעביר את "דף התכונות" שלו לחבר היושב לידו.
 - החבר חושב על התכונה שלפי דעתו הכי מאפיינת את החבר שלידו (זה שהדף שלו). אפשר גם לחשוב על תכונה שאיננה מופיעה בדף.
 - החבר משלים את שתי השורות הריקות בתכונה – מי הכותב (השם שלו עצמו, לא השם של מי שעליו נכתב), ודוגמה הממחישה למה הוא חושב שדווקא תכונה זו מאפיינת את חברו.
 - החבר גוזר את התכונה ומכניס אותה למעטפה של חברו.
- נסביר את הוראות העבודה – שלב שלישי – עושים בבית:
 - התלמיד מעביר את "דף התכונות" שלו להוריו.
 - ההורה חושב על התכונה שלפי דעתו הכי מאפיינת את הילד שלו. אפשר גם לחשוב על תכונה שאיננה מופיעה בדף.
 - ההורה משלים את שתי השורות הריקות בתכונה – מי הכותב (ההורים), ודוגמה הממחישה למה הוא חושב שדווקא תכונה זו מאפיינת את הילד שלו.
 - ההורה גוזר את התכונה ומכניס אותה למעטפה של הילד שלו.
- (אם יש זמן) נאפשר לכל תלמיד להעביר את "דף התכונות" שלו לעוד חבר או שניים מהכיתה ובכך לצבור לעצמו עוד פתקים עם דברים טובים עליו.
- ניתן לתלמידים זמן לפתוח את המעטפה, לראות מה כתבו עליהם, ליהנות ולהודות לחבריהם.

סיכום: שיר (מליאה)

- נשמיע לתלמידים את השיר "חביב אדם" (תודה לרב אהרון פלק מ"בית המלמדים" על רשותו להשתמש בשיר). קישור לשיר: בעמוד הראשי של אתר "מפתח הלב מתוך אמונה" http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Hemed/Yesodi/yesodi_hazot.htm
- נשלים עם התלמידים את המילים החסרות בשיר (השיר בנוי כך שבהתחלה יש מנגינה + מילים ובהדרגה יורדות המילים ונשארת המנגינה, ועל השומע להשלים לבד את מה שירד).
- נחבר תנועות למילים:

אמונה, שכבה צעירה
מתבוננים ובונים, ה' אוהב אותי
מפתח הלב מתוך אמונה, המנהל לחינוך דתי

- הוא = שתי מחיאות כף.
 - היה אומר = אצבעות הידיים מופנות כלפי האגודל, יוצרות צורה של פה. נפתחות ונסגרות מספר פעמים לפי הקצב.
 - חביב = חיבוק עצמי (ידיים משוכלות על הלב).
 - אדם = להצביע על עצמי או על זולתי.
 - שנברא = גלגול ידיים זו אחר זו כמו גלגל.
 - בצלם = להצביע כלפי מעלה.
 - חיבה יתרה = שוב חיבוק עצמי.
 - נודעת לו = ידיים על המותניים, תנועה עדינה מצד אל צד.
 - שנברא בצלם = ידיים פרושות כלפי מעלה בהוקרת תודה.
 - שנאמר = כפות ידיים צמודות זו לזו בצורה של ספר.
 - כי בצלם אלוקים = להצביע כלפי מעלה.
 - עשה את האדם = כל אחד מעביר יד על עצמו מלמעלה למטה לפי הקצב.
- נחזור על השיר והתנועות עד שכל התלמידים יודעים את המשנה בעל פה (המנגינה קליטה מאוד).

שנה א' – אמונה
אמונה בשילוב שיתוף והשתתפות ומעורבות חברתית

נספח 1 – דף תכונות

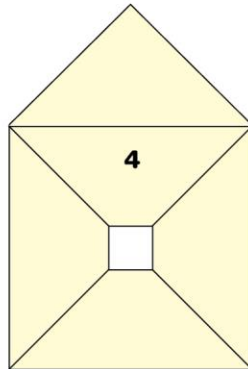
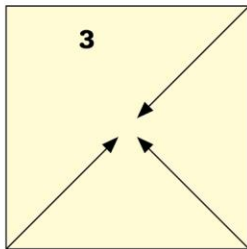
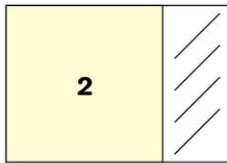
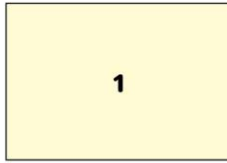
<p>תְּכוּנָה: מְתַחַשֵּׁב</p> <p>כְּתַב/ה: _____</p> <p>דְּגַמָּה: _____</p> <p>_____</p>	<p>תְּכוּנָה: דוֹאֵג לְזוּלַת</p> <p>כְּתַב/ה: _____</p> <p>דְּגַמָּה: _____</p> <p>_____</p>	<p>תְּכוּנָה: עוֹזֵר</p> <p>כְּתַב/ה: _____</p> <p>דְּגַמָּה: _____</p> <p>_____</p>
<p>תְּכוּנָה: יוֹדֵעַ לְהַעֲרִיף וּלְהוֹדוֹת</p> <p>כְּתַב/ה: _____</p> <p>דְּגַמָּה: _____</p> <p>_____</p>	<p>תְּכוּנָה: אֲכַפְתִּי</p> <p>כְּתַב/ה: _____</p> <p>דְּגַמָּה: _____</p> <p>_____</p>	<p>תְּכוּנָה: נְדִיב</p> <p>כְּתַב/ה: _____</p> <p>דְּגַמָּה: _____</p> <p>_____</p>
<p>תְּכוּנָה: מִיֵּטִיב עִם כְּשֵׁרוֹנוֹתָיו</p> <p>כְּתַב/ה: _____</p> <p>דְּגַמָּה: _____</p> <p>_____</p>	<p>תְּכוּנָה: מַכְבֵּד כָּל אָדָם וְכָל יָצוֹר</p> <p>כְּתַב/ה: _____</p> <p>דְּגַמָּה: _____</p> <p>_____</p>	<p>תְּכוּנָה: מְרַחֵם</p> <p>כְּתַב/ה: _____</p> <p>דְּגַמָּה: _____</p> <p>_____</p>
<p>תְּכוּנָה: מְעוֹדֵד</p> <p>כְּתַב/ה: _____</p> <p>דְּגַמָּה: _____</p> <p>_____</p>	<p>תְּכוּנָה: מְקַשֵּׁיב לְזוּלַת</p> <p>כְּתַב/ה: _____</p> <p>דְּגַמָּה: _____</p> <p>_____</p>	<p>תְּכוּנָה: שֹׂמֵחַ</p> <p>כְּתַב/ה: _____</p> <p>דְּגַמָּה: _____</p> <p>_____</p>
<p>תְּכוּנָה: מְשַׁקֵּעַ בְּחֻבְרִים</p> <p>כְּתַב/ה: _____</p> <p>דְּגַמָּה: _____</p> <p>_____</p>	<p>תְּכוּנָה: מְחַמֵּיא וְאוֹמֵר טוֹב</p> <p>כְּתַב/ה: _____</p> <p>דְּגַמָּה: _____</p> <p>_____</p>	<p>תְּכוּנָה: יָשָׁר</p> <p>כְּתַב/ה: _____</p> <p>דְּגַמָּה: _____</p> <p>_____</p>
<p>תְּכוּנָה: רְגִישׁ לְזוּלַת</p> <p>כְּתַב/ה: _____</p> <p>דְּגַמָּה: _____</p> <p>_____</p>	<p>תְּכוּנָה: סוֹלַח</p> <p>כְּתַב/ה: _____</p> <p>דְּגַמָּה: _____</p> <p>_____</p>	<p>תְּכוּנָה: אוֹהֵב אֶת כָּלֵם</p> <p>כְּתַב/ה: _____</p> <p>דְּגַמָּה: _____</p> <p>_____</p>

נספח 2 – הוראות להכנת מעטפה

אפשרות א':

קישור ל"יוטיוב" ובו סרטון קצר המדגים אפשרות זו:

<http://www.youtube.com/watch?v=YijvMZ-wwNU>

1. ניקח דף מלבני
2. נהפוך אותו לריבוע על ידי הצמדת קצה לדופן, וגזירת החלק המיותר.
3. נקפל את שני הקצוות התחתונים לכיוון המרכז.
4. נוצרה צורה כזו:
5. נשים פס סלוטייפ במרכז, במקום החיבור.
6. נכניס למעטפה מה שנרצה ונסגור.

אפשרות ב':

קישור לאתר "ישלה" ובו סרטון קצר המדגים אפשרות זו.

<http://www.yeshla.co.il/content/%D7%94%D7%9B%D7%A0%D7%AA-%D7%9E%D7%A2%D7%98%D7%A4%D7%94-%D7%9E%D7%A0%D7%99%D7%99%D7%A8-%D7%93%D7%A7%D7%95%D7%A8%D7%98%D7%99%D7%91%D7%99>

- שלב 1 ו-2 כמו באפשרות א'.
3. נקפל את שני הקצוות הנגדיים לכיוון המרכז.
4. את הקצה התחתון נקפל כך שיגיע עד מעט מעל המרכז.
5. את השפיץ של הקצה שקיפלנו זה עתה נכניס מעט פנימה כך שייראה בצורה כזו (רק החלק המקופל, לא כל הנייר):
6. נמרח דבק על שני הקצוות הנגדיים המקופלים ונדביק אליהם את הקצה התחתון, כך שתתקבל צורה כזו:
7. נכניס למעטפה מה שנרצה ונסגור.

